

Győr Ítéltábla
Pf.IV.20.235/2017/3/I.szám

A Győri Ítéltábla a dr. pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** a jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen személyiségi jog megsértése iránti perében a Győri Törvényszék 2017. május 30. napján kelt P.20.940/2016/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 23. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként megváltoztatja, hogy megállapítja:
Az alperes a ...i Rendőrkapitányságon .../2015.bü. ügyszám alatt folyamatban volt eljárásban azzal, hogy hatáskör hiányában eljárva a felperesre vonatkozó pénzügyi adatokat beszerezte és azokat az eljárásra hatáskörrel ugyancsak nem rendelkező, a ... kerületi Rendőrkapitányságnak továbbította, valamint a Fővárosi Törvényszékhez intézett megkeresésében a felperes személyes és különleges adatait továbbította, megsértette a felperesnek a magántitok védelméhez való jogát.

Köteles az alperes e jogsértések miatt 15 napon belül magánlevélben bocsánatot kérni és sajnálkozását kifejezni a felperesnek.

Köteles az alperes 15 napon belül 100.000,- (Egyszázezer) Ft-ot megfizetni a felperesnek.

Az ítéltábla mellőzi a felperest az alperes javára 30.000,- (Harmincezer) Ft perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viseljék, a feljegyzett 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

2015. július 29-én a perben nem álló dr. a ... Megyei Rendőr-főkapitányságon, illetőleg a ... Rendőrkapitányságon feljelentést tett arra hivatkozva, hogy a felperes a ...i Ítéltábla előtt folyamatban volt perben valótlan adatközlése alapján kapott költségmentességet, elhallgatva azt a tényt, hogy különböző eljárások eredményeként 2014-ben 6,7 millió Ft-hoz jutott. A feljelentést utóbb azzal egészítette ki, hogy konkrét ügyszámokra hivatkozva több bíróság, ügyészség, rendőrség megkeresését kérte az egyes eljárásokban tett felperesi nyilatkozatok beszerzése érdekében. Az áttétel folytán eljáró ...i Rendőrkapitányság a nyomozásnak a ...i Nyomozó Ügyészséghez való áttételéről rendelkező végzését a ...i Járási Ügyészség hatályon kívül helyezte.

Az alperes szervezeti egysége, a ...i Rendőrkapitányság az ismeretlen tettes ellen indult nyomozás során hitelintézeteket keresett meg a felperes bankszámlájára, értékpapír-számlájára, széf bérletére vonatkozó adatok megküldése iránt. A nyomozó hatóság 2016. február 11-i ismételt megkeresésére az ... Bank Nyrt. a felperes bankszámlájának és értékpapírszámlájának forgalmával kapcsolatos adatokat közölte.

A ...i Rendőrkapitányság több bíróság - köztük a Fővárosi Törvényszék - felé is megkereséseket intézett, amelyek tartalmazták, hogy a nyomozás ismeretlen tettes ellen folyik, a feljelentést a felperes ellen tették, aki a ...i Ítéltábla előtt a II.19.B.23.061/2014. számú folyamatban volt perben a vagyoni helyzetére vonatkozóan valótlán adatközlés alapján személyes költségmentességet kapott és pártfogó ügyvédje is volt. A felperes elhallgatta azt a tényt, hogy 2014-ben 6,7 millió Ft-ot „keresett” különféle eljárásokban. A feljelentés szerint a Szociális törvény (az 1993. évi III. törvény, továbbiakban: Szoc. tv.) 4. §-a értelmében az aktív korúak járadékának megállapítása során minden bevételt figyelembe kell venni. A megkeresések tartalmazták a felperes nevét, anyja nevét, lakcímét, születési helyét és idejét. A ...i Rendőrkapitányság az 1998. évi XXIX. törvény (Be.) 71. § (1) bekezdésére hivatkozva a megkeresésekben arra vált választ, hogy a konkrétan megjelölt ügyekben a felperes milyen iratokat nyújtott be a költségmentesség engedélyezése érdekében vagyoni helyzetéről, keresetéről, bérjövödelméről, egyéb címen kapott juttatásairól milyen nyilatkozatokat tett és milyen költségkedvezményben részesült.

A nyomozó hatóság a ... Kormányhivatalának ... kerületi Hivatal Gyámügyi Osztályához, valamint Pénzügyi és Gazdálkodási Főosztályához is megkeresést intézett azzal kapcsolatban, hogy a felperes korábban milyen ügyekben kapott költségkedvezményt.

A felperes az eljárásról tudomást szerzett, 2016. április 6-i beadványában az ügy áttételét és a nyomozás megszüntetését kérte. A ...i Járási és Nyomozó Ügyészség a 2016. június 13-i határozatában a beadványt, mint arra nem jogosulttól származó panaszt elutasította.

A ...i Rendőrkapitányság a 2016. augusztus 2. napján kelt .../2015.bü. számú határozatával a bűnügy áttételéről rendelkezett a ... kerületi Rendőrkapitányságához. A feljelentőnek is kézbesített, a határozat fejrésze szerint ismeretlen tettes ellen indult ügyben az áttételt elrendelő végzés indokolása tartalmazta a feljelentő és a feljelentett nevét, továbbá azt, hogy „a nyomozás adatai alapján megállapítást nyert, hogy nemcsak a feljelentésben megjelölt ügyben, hanem számos más hatóság előtt folyó ügyben is költségmentességet kért” a felperes, melyeket az aktív korúak ellátására és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultként nyújtott be, illetve erre hivatkozott. A határozat indokolása szerint az adatokból az is megállapítható, hogy a felperes a vagyoni helyzete alapján nem volt jogosult az aktív korúak ellátására és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, ennek ellenére a valótlán tartalmú nyilatkozatait évente megismételte és azok alapján havonként 22.800,-Ft összegű támogatásban részesült. A ...i Rendőrkapitányság az áttételt azzal indokolta, hogy a több éven keresztül jogosulatlanul felvett támogatás a ... V. kerület Önkormányzat Jegyzője határozata alapján került folyósításra, így a ... kerület sérelmére követte el folytatólagosan a csalást a felperes. A végzés indokolása tartalmazta azt is, hogy azon eljárások jelentős része is a ... kerületben folyt, ahol a költségterítésre vonatkozó alaptalan nyilatkozatokat a felperes benyújtotta, ezért az eljárásra a ... kerületi Rendőrkapitányság illetékes.

2016. május 31-én a felperes feljelentést tett hivatali visszaélés büntette miatt a ...i Járási Ügyészségen, hivatkozva a ...i Rendőrkapitányság előtt .../2015.bü. számon ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő büntetőeljárásra. Az eljárás a ... Főügyészség ...i ... Osztályán 4.Nyom.../2016.

számon folyt. Az eljárás során tanúként hallgatták meg a ...i Rendőrkapitányság állományába tartozó ... rendőr alezredest és ... rendőr alezredest.

A felperes módosított keresetében arra hivatkozott, hogy az alperes megsértette személyiségi jogait. Kérte az egyes jogsértések megállapítását, az alperes összesen 600.000,-Ft sérelemdíj megfizetésre kötelezését, valamint az alperes elégtétel adásra kötelezését. Arra hivatkozott, hogy az alperes - a 4.Nyom.../2016. számú eljárásban valótlanul állította, hogy a felperes minden hatósági eljárásban jövedelem és vagyon nélküli személyként tüntette fel magát (1.pont), -valótlanul állította, hogy az eljárás adatai szerint a felperes a ... kerület Jegyzőjénél valótlan tartalmú nyilatkozatot tett (2. pont).

E magatartásokkal az alperes megsértette a felperes jóhírnevét.

Az alperes

- valótlanul állította a .../2015.bü. számú áttételről szóló határozatban hogy a felperes a ... kerület Jegyzőjéhez 2017. decemberétől valótlan tartalmú nyilatkozatokat terjesztett elő, az aktív korúak ellátására és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra a felperes nem volt jogosult, így több hatósági ügyben alaptalanul igényelt költségmentességet és több éven keresztül jogosulatlanul vette fel az aktív korúaknak járó támogatást (3.pont), ezzel az alperes megsértette a felperes jóhírnevét, becsültét, az ártatlanság védelméhez való alapjogát és emberi méltóságát.

-A .../2015.bü. számú határozatnak a feljelentő részére történő megküldésével az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez, becsülethez való jogát, az ártatlanság védelméhez való alapjogát, emberi méltóságát, az információs önrendelkezéshez, a személyes adatok védelméhez, a magántitok védelméhez való jogát (4.pont).

-Az alperes azzal, hogy 2015-ben kifürkészte a felperes banktitkait, megsértette a felperes információs önrendelkezéshez, személyes adatok védelméhez, magántitok védelméhez való jogát (5.pont).

-Az alperes a jogosulatlanul törvényes cél nélkül megszerzett felperes személyére vonatkozó banki adatokról tájékoztatást adott az azok megismerésére nem jogosult ... Főügyészség ... Osztályának a 4.Nyom.../2016. számú eljárásban, valamint a ... kerületi Rendőrkapitányságának, ezzel megsértette a felperes információs önrendelkezéshez, személyes adatok védelméhez, magántitok védelméhez való jogát (6.pont). -A Fővárosi Törvényszékhez intézett megkeresésben a megkeresés céljának eléréséhez nyilvánvalóan nem szükséges bűnügyi személyes adatok közlésével az alperes megsértette a felperes személyes adatok védelméhez, magántitok védelméhez való jogát (7. pont).

-A bírósághoz intézett megkeresésekben az alperes azt az előítéletet, gyanú keltésére alkalmas hamis látszatot keltette, hogy a felperes a jövedelmi és vagyoni helyzetéről hamis nyilatkozatokat tesz a bíróságoknak, 6,7 millió Ft-os éves bevételt elhallgat, ezzel megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő jogát (8.pont).

-Az alperes azzal, hogy a felperessel szemben tett feljelentés ügyében a minimálisan elvárható szakmaiság követelményének sem megfelelően hatáskör és illetékesség hiányában járt el, megsértette a felperesnek a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát és ezen keresztül emberi méltóságát (9.pont).

Az 1., 2., 3., 5., 7. és 8. pontok vonatkozásában egyenként 25.000,-Ft, a 4. ponttal összefüggésben 200.000,-Ft, a 6. ponttal összefüggésben 200.000,-Ft, a 9. pontra alapítottan 50.000,-Ft sérelemdíj megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a nyomozást a feljelentés alapján a ...i Járási Ügyészség rendelte el. A nyomozást végző szervként a ...i Rendőrkapitányság jogosult volt a bíróságok, gazdálkodó szervezetek megkeresésére, a nyomozó hatóság vonatkozásában a banktitok megtartásának kötelezettsége nem állt fenn. A felperes bankszámlájára, értékpapír-számlájára vonatkozó adatok beszerzése a tényállás felderítésének, a bizonyítási eljárásnak a részét képezte, az banktitok megsértését nem valósította meg. A Fővárosi Törvényszékhez intézett megkeresésben

ismertetett tényállás elengedhetetlenül szükséges volt a megkeresés céljának megvalósításához. A nyomozás akkori állása szerint a feltárt adatokból az volt megállapítható, hogy a felperes nem volt jogosult az aktív korúak ellátására. A nyomozó hatóság nem másra vonatkozó, sértő, valótlan tényt állított, hanem a nyomozás adataiból történő következtetést vont le és az alapján döntött az ügy áttételéről. A tanúként meghallgatott rendőrtisztek nyilatkozatai a nyomozás adatain alapultak, a ... Főügyészség a felperes feljelentése alapján indult eljárást utóbb megszüntette. A tisztességes eljáráshoz való jog a bírósági eljáráshoz kapcsolódik, az az alperessel szemben eredménnyel nem hívható fel.

Az elsőfokú bíróság a 21. sorszám alatti ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000,-Ft perköltséget. Megállapította, hogy 36.000,-Ft eljárási illeték az állam terhére marad.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperes a kereseti kérelmét lényegében a közhatalom gyakorlásával közigazgatási jogkörben okozott személyiségi jogsértésre alapította. Ezért a Ptk.2:52 § (2) bekezdése és 6:548. §-a alapján a sérelemdíj iránti igény érvényesítésének feltétele, hogy a kár rendes jogorvoslással ne legyen elhárítható. E feltétel fennálltát a felperes igazolta, tekintettel arra, hogy a ...i Rendőrkapitányság előtt folyamatban volt nyomozás során előterjesztett panaszát, mint arra nem jogosulttól származót a ...i Járási és Nyomozó Ügyészség elutasította. A törvényszék utalt arra, hogy a büntetőeljárás még nem fejeződött be, de az alperes előtti szakasz áttétellel már igen, erre tekintettel az alperes a saját eljárása alatt elkövetett esetleges személyiségi jogsértésekért felel. Rámutatott, hogy a közhatalom gyakorlásával okozott kár vonatkozásában egységes a bírói gyakorlat azt illetően, hogy csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozza meg a kártérítési felelősséget, a jogszabály eltérő értelmezése önmagában jogellenes és felróható magatartást nem valósít meg. A kártérítés, illetőleg sérelemdíj iránti polgári per nem szolgálhat más hivatalos eljárás, jelen esetben a büntetőeljárás felülvizsgálatául.

A 4.Nyom.../2016. számú eljárással összefüggésben megfogalmazott kereseti kérelmekkel (1., 2. és részben a 6. pont) kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes feljelentése alapján indult eljárásban az alperes nem tényelődást tett. A tanúk meghallgatásuk során az általuk tapasztalt tényekről, eseményekről számoltak be, nem az alperes képviselőjében jártak el, tevékenységük nem azonosítható az alperes cselekvőségével.

A .../2010.bü. számú áttételről szóló határozat kapcsán (3. és 4. pont) kifejtette, hogy annak indokolása összefoglalja azt, hogy kinek és milyen tartalmú feljelentése alapján indult a nyomozás, majd ismerteti, hogy az eljárás addigi adatai alapján az eljáró hatóság milyen következtetéseket vont le. A törvényszék hangsúlyozta, hogy a személyiségi jogi perben nincs lehetőség büntetőeljárásban hozott határozatok tartalmi felülvizsgálatára, a kereseti kérelem alapjául szolgáló határozat indokolatlanul bántó, kifejezés módjában sértő közléseket nem tartalmaz, az abban kifejtett mérlegelés nem kirívóan okszerűtlen, a logika alapvető szabályaival nem ellentétes, ebből következően a Kúria Pfv.IV.21.107/2016/6. számú ítéletében kifejtettekre is figyelemmel nem valósított meg jogsértést. Kiemelte, hogy az alperesnek a feljelentőt értesítenie kellett arról, hogy a feljelentés alapján indult ügy máshol folytatódik. Ezért nem volt jogsértő az sem, hogy az áttételt elrendelő határozatot a ...i Rendőrkapitányság a feljelentőnek megküldte. E körben utalt arra, hogy a jogi végzettséggel rendelkező feljelentőnek nyilvánvalóan tudatában kellett lennie annak is, hogy a határozatban megjelenő állásfoglalás nem jelenti a felperes büntetőjogi felelősségének megállapítását. A határozat indokolásából a feljelentő újabb információkhoz nem jutott, tekintettel arra, hogy már az eljárás kezdeményezésekor tudta, hogy mely bíróságokon, milyen ügyszám alatt voltak folyamatban a felperesnek pereit, hiszen a konkrét ügyekre vonatkozó indítványokat tett a nyomozó hatóság felé. A határozatban kifejezésre juttatott jogi állásfoglalás, mint vélemény, önmagában annak érték- és valóságtartalmától függetlenül személyiségi jog megsértésének alapjául nem szolgálhat (36/1994. (VI.24.) AB határozat.

A pénzüintézetek megkeresésére, a felperes pénzüintézeti számláival kapcsolatos adatszolgáltatásra alapított kereseti kérelmet illetően (5. és 8. pont) az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 71. § (1) bekezdésében 178/A § (1) bekezdésében, valamint a 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 161. § (2) bekezdés d.) pontjában írtakra figyelemmel a megkeresések nem voltak jogsértőek. A nyomozó hatóságnak a vagyon fogalmával kapcsolatos esetleges téves jogértelmezése nem jelenti azt, hogy a megkeresésnek, adatszerzésnek nem volt törvényes célja.

A Fővárosi Törvényszék felé intézett megkeresés (7. és 8. pont) tartalmát illetően a törvényszék kifejtette, hogy az valótlan tényállítást nem tartalmaz. A feljelentés tartalmi összefoglalásával az alperes a megkeresett bíróságot a nyomozás vizsgálat irányáról tájékoztatta, a megkeresett szervezet így tudta ellenőrizni, hogy a kért adatok mindegyikének kiszolgáltatása szükséges-e. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény 6. cikkelye szerint csak a bíróság előtti eljárásra vonatkoztatható, ugyanakkor az alperes szervezeti egysége a felperessel alapos gyanút nem közölt, így a felperes nem vált ügyfélle, az alperessel szemben ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére sem hivatkozhat. Ezt meghaladóan kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog Alkotmányos jog, az azonban nem minősül személyiségi jognak. A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése csak a kapcsolódó jellegű, a személyiségi jogokat is sértő többlettényállás megvalósulta esetén jár a személyiségi jogok sérelmével. A nyomozás irányának nem megfelelő megválasztása, a szükségtelen eljárási cselekmények önmagukban nem eredményeznek személyiségi jogsértést (9.pont).

A törvényszék a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a, továbbá a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a kereseti kérelemnek való teljes körű helyt adást kért. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet érdemben megalapozatlan, mert nem tér ki arra, hogy a következőes bírói gyakorlatban melyek azok a jogsértések, amelyeket kirívóan súlyosnak kell tekinteni, s amelyek ekként a személyiségi jogsértés iránti kereseti kérelmet megalapozzák. A 4.Nyom.../2016. számú eljárás kapcsán hivatkozott jogsértéseket illetően előadta, hogy a tanúkat a nyomozás során a hatóság tényekre hallgatta meg, így téves az az álláspont, hogy a tanúvallomás során elhangzottak nem tekinthetők tényállításnak, mint ahogy az is, hogy az alperes két magas beosztású tisztjének előadásáért az alperesnek nem áll fenn a helytállási kötelezettsége. Mindkét személyt kifejezetten az alperes tevékenységének tisztázására hallgatták ki tanúként és ők lényegében az alperes tevékenységéről és az alperes nevében nyilatkoztak. A .../2015.bü. számú áttételről szóló határozatra alapított kereseti kérelemmel összefüggésben kifejtette, hogy az alperes a határozat indokolásában nem következtetéseket fogalmazott meg, hanem tényállításokat közölt. Hangsúlyozta, hogy mindegyre úgy került sor, hogy az eljárásra az alperes szervezeti egységének, a ...i Rendőrkapitányságnak nem volt hatásköre, így a hatáskör hiányában történő megállapítás mindenképpen kirívó, súlyos jogsértésnek minősül, e mellett az lényegében felülbírált az Szocvtv. 4. § (1) bekezdés b.) pontja szerinti vagyondefiníciót. Hangsúlyozta, hogy az alperes a súlyosan jogsértő állításait úgy fogalmazta meg, hogy az általa valótlan tartalmúnak minősített felperesi nyilatkozatokat be sem szerezte. Az áttételről szóló határozatnak a feljelentő részére történő megküldése kapcsán nem az a kérdés, hogy azt a feljelentőnek meg kellett-e küldeni, hanem az, hogy a szenzitív bűnügyi személyes adatok megismerésére a feljelentő jogosult volt-e, ezeket adatokat a ...i Rendőrkapitányság dr. ... nak kiadhatta-e. E körben hivatkozott a Be. 262. § (1) bekezdésében foglaltakra. Hangsúlyozta, hogy az a körülmény, hogy a feljelentőnek már amúgy is volt információja a felperesi értékpapírszámláról, az alperesi jogsértést nem enyhészteti el, tekintettel arra, hogy a feljelentő információi öt évvel korábbi állapotra vonatkoztak. Rámutatott, hogy álláspontja szerint az elsőfokú ítéletben hivatkozott

36/1994. (VI.24.) AB határozat csak a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező kompetens hatóságok eljárására vonatkozatható. A pénzügyi megkeresések, adatszolgáltatások hatáskör hiányában jogsértőek voltak, mint ahogy a Fővárosi Törvényszék felé intézett megkeresés is. Álláspontja szerint az alperes nem volt figyelemmel arra sem, hogy a feltételezett bűncselekmény elévülési ideje 3 év és ehhez képest jóval korábbi adatokat is beszerzett. A tisztességes eljárásból való jog elbágyatellizálását jelentené, ha a formálisan ismeretlen elkövetővel szemben indult nyomozás keretén belül a bíróság nem lenne figyelemmel arra, hogy az alperes adatbeszerzése kifejezetten a felperes személyével volt kapcsolatos. A ...i Rendőrkapitányság illetékességének hiánya az eljárás elején már megállapítható volt, ahhoz nem volt szükség további nyomozati cselekmények lefolytatására, azt 2016. április 5-én maga a felperes is jelezte. Semmilyen indoka nincs annak, hogy az eljárás ezt követően 4 hónapig miért az alperes szervezeti egysége előtt folyt. Még kirívóbb és súlyosabb eljárási törvénysértés, hogy a ...i Rendőrkapitányság eljárásra hatáskör hiányában került sor, figyelemmel a 2012. évi C. törvény (Btk.) 395. § (1) bekezdésében és 396. § (1) bekezdés a) pontjában írtakra.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybehagyását kérte, annak helyes indokai alapján. Rámutatott, hogy a mérlegelés alapján kialakított jogkövetkeztetést a másodfokú bíróságnak nincs lehetősége felülbírálni, mérlegelni.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéletábra az alábbiakkal egészíti ki:

A perben nem álló dr. 2015. június 20-án a ... kerületi Rendőrkapitányságon feljelentést tett arra hivatkozva, hogy a felperes értékpapírszámláján jelentős összeg szerepel, továbbá a pereskedésből a felperes 6,7 millió Ft-os jövedelemre tett szert, így aktív korúak ellátására nem jogosult. A ... kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya a 2015. június 25-én kelt 01050/2277-3/2015.bü. számú határozatával a feljelentést a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Bűnügyi Igazgatóságához tette át. Az adóhatóság az általa folytatott nyomozás során a felperes pénzforgalmi és értékpapírszámlájára vonatkozó adatokat szerzett be. A ... kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya a 2016. október 18-án kelt 01050/3091-14/2016.bü. számú határozatával a Be. 36. § (2) bekezdése alapján a ...i Rendőrkapitányság 2016. augusztus 2-i határozatával áttett bűnügyet - hatáskör hiányában - a NAV ... Bűnügyi Igazgatósági Vizsgálati Osztály XII. részére tette át.

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas, a fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos:

Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:52. § (2) bekezdése és 6:548. §-a szerinti, a sérelemdíj iránti igény érvényesítésének feltételeit a felperes igazolta. Helyesen állapította meg azt is a törvényszék, hogy a jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés önmagában felróható magatartást nem valósít meg, az csak akkor alapozza meg a kártérítés, vagy sérelemdíj megfizetése iránti igényt, ha a jogalkalmazói tévedés kirívóan súlyos volt. Helytálló az is, hogy más eljárásban hozott érdemi döntés a személyiségi jogi perben nem bírálható felül (...i Ítéletábra Pf.II.20.084/2017/7.). Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban is, hogy az Alkotmányos jogok - így a tisztességes eljárásból való jog (Alaptörvény XXIV. cikk és X.... Cikk), továbbá a Be. 7. §-ában is kifejezésre jutott, az Alaptörvény cikkében megfogalmazott ártatlanság vétele - nem minősülnek személyiségi jognak (...i Ítéletábra Pf.V.20.042/2015/5., Pf.V.20.111/2015/4., Fővárosi Ítéletábra Pf.IX.20.135/2017/6.). A tisztességes eljárásból való jog - amint arra az alperes védekezésével szemben az elsőfokú bíróság helytállóan rámutatott - a büntetőeljárásban eljáró valamennyi hatóságra vonatkozik, annak sérelme azonban személyiségi jogsértést csak többlettényállás esetén valósít meg.

A 4.Nyom.../2016. számú nyomozati eljárással, valamint a .../2015.bü. számú határozattal összefüggésben előterjesztett kereseti kérelmeket illetően (kereseti kérelem 1., 2. és 3. pont) az ítéltábla osztja a törvényszék álláspontját azzal kapcsolatban, hogy a tanúvallomások és a nyomozás során tett megállapítások nem voltak jogsértőek. A büntető, vagy polgári peres eljárásban félként tett feljelentés, nyilatkozat, tanúvallomás - amennyiben az nem haladja meg az eljárás kereteit, nem lealázó, sértő - még akkor sem valósítja meg a jóhírnév sérelmét, ha utóbb valótlannak bizonyul. Ugyanez állapítható meg a nyomozás során a nyomozó hatóságnak az eljárás adataira alapított aktuális állásfoglalásával, megállapításaival kapcsolatban is (...i Ítéltábla Pf.I.20.149/2011/7., BH.2009.214., BDT.2002.714., ...i Ítéltábla Pf.I.20.202/2016/17.). Az eljárás során a hatóság részéről a nem az ügy érdemére vonatkozó határozatban a már beszerzett aktuális adatok alapján tett megállapítások nem jogsértőek. Helytálló az is, hogy az áttételt elrendelő határozat indokolása szükségszerűen kellett, hogy tartalmazza az eljárás során megismert releváns adatokat, a nyomozó hatóságnak az azokkal kapcsolatban kialakított álláspontját.

A nyomozó hatóságnak a Be. 6. § (1) bekezdés szerinti kötelezettsége, hogy a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a büntetőeljárást megindítsa, az eljárást lefolytassa, ebből következően az általa az eljárás során tett megállapítások önmagukban még akkor sem sértik a Be. 7. §-a szerinti ártatlanság vélelmét, ha azok utóbb valótlannak bizonyulnak. Az ilyen megállapítások a korábban kifejtettekre is figyelemmel nem valósítják meg a becsület, jóhírnév, emberi méltóság sérelmét sem.

A kereseti kérelem 4. pontját illetően az ítéltábla ugyancsak osztja az elsőfokú bíróság álláspontját. A fellebbezésben hivatkozott Be. 262. § (1) bekezdésnek nincs jelentősége, mert az a bírósági határozatok közlésével kapcsolatos szabályozást tartalmaz. A Be. 169. § (1) és (4) bekezdése alapján a nyomozati eljárásban hozott áttételről szóló végzést a feljelentőnek kézbesíteni kellett. Az áttételt elrendelő határozat indokolása a Be. 169. § (3) bekezdése szerinti megállapításokat tartalmazza, az eljárás kereteit nem lépte túl, abból a feljelentő semmilyen új, általa nem ismert adatot nem ismert meg, figyelemmel az általa a ... kerületi Rendőrkapitányságon és a ... Megyei Rendőrkapitányságon, illetőleg a ... Rendőrkapitányságon tett feljelentésre. Helytálló az elsőfokú döntés azt illetően is, hogy az áttételt elrendelő határozat nem sértette meg a felperes jóhírnévét, becsületét, magántitkát, az információs önrendelkezéshez és a személyes adatok védelméhez való jogát.

Ugyanakkor tényként állapítható meg, hogy a ...i Rendőrkapitányság hatáskör hiányában folytatott nyomozást. A Be. 36. § (2) bekezdés d) pontja egyértelmű rendelkezést tartalmaz arra nézve, hogy a társadalombiztosítási, szociális, vagy más jóléti juttatással visszaélés (Btk. 395. §), a költségvetési csalás (Btk. 396. §) bűncselekmények elkövetésével összefüggésben a nyomozás nem a rendőrség, hanem a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörébe tartozik. A nyomozó hatóságnak hivatalból kell vizsgálnia, hogy az eljárásra rendelkezik-e hatáskörrel, illetékességgel. A jelen esetben az állapítható meg, hogy a hatáskör hiányának észlelése nem függött a nyomozás során beszerzett adatoktól, hiszen a ... kerületi Rendőrkapitánysága a dr. által tett feljelentés alapján azonnal tudott dönteni az ügy áttételéről és a ...i Rendőrkapitányságnak az illetékesség hiányára alapított áttételről rendelkező határozatát követően sem végzett érdemi nyomozati cselekményeket, hanem hatáskör hiányában az ügyet a NAV-hoz tette át. A hatáskör hiányának nem észlelése - tekintettel arra, hogy az alkalmazandó jogszabály rendelkezése egyértelmű, az alapján csak egyetlen mérlegeléstől nem függő döntés hozható-, kirívóan súlyos jogalkalmazói tévedésnek minősül (Legfelsőbb Bíróság Pf.V.23.970/1997/4., ...i Ítéltábla Pf.V.20.140/2015/11/I.). A felperes erre figyelemmel helytállóan hivatkozott arra, hogy a hatáskör hiányában eljáró ...i

Rendőrkapitányságnak nem volt törvényes lehetősége a felperesre vonatkozó, a 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 160. § (1) bekezdése szerinti banktitoknak minősülő, a 2011. évi CXII. törvény (Info.törvény) 3. §-a szerinti személyes adatnak minősülő, ekként a Ptk. 2:43. § e.) pontja szerinti magántitok megszerzésére, továbbítására még úgy sem, hogy az adattovábbításra rendőrségi megkeresés, illetőleg az áttételt elrendelő határozat megküldése folytán került sor. Ebből következően a kereseti kérelem 5. és 7. pontja vonatkozásában a kereseti kérelem annyiban alapos, hogy a felperes eredménnyel hivatkozott a magántitok védelméhez való jogának megsértésére (Ptk. 2:46. § (1) és (2) bekezdése).

A kereseti kérelem 6. pontját illetően a 4.Nyom.../2016. számú a felperes feljelentése folytán indult eljárásban a sérelmezett eljárásban megismert adatok továbbküldésével, az eljárás lefolytatásának ismertetésével az alperes jogsértést nem valósított meg, hiszen erre szükség volt annak megállapítása érdekében, hogy a felperes által hivatkozott hivatali visszaélés büncselekménye megvalósult-e. Ugyanakkor az áttételt elrendelő határozatnak az eljárásra hatáskörrel ugyancsak nem rendelkező ... kerületi Rendőrkapitánysághoz való megküldése ugyancsak megsértette a felperesnek a magántitok védelméhez való jogát. A kereseti kérelem 8. pontja alaptalan, mert - amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott - a nyomozó hatóságnak a bíróságokhoz intézett megkeresése az annak teljesítéséhez szükséges tényállás közlésével a felperesnek a jóhírnév védelméhez fűződő jogát nem sértette meg, e körben pedig magántitok védelmére a felperes nem hivatkozott. A kereseti kérelem 9. pontja szerinti tisztességes eljáráshoz fűződő jog a korábban kifejtettekből következően nem személyiségi jog, olyan többlettényállást pedig a felperes nem igazolt, amely alapján az emberi méltóságának megsértése lenne megállapítható.

A felperes a sérelemdíj megfizetésére irányuló igényen belül semmilyen őt ért konkrét sérelemre, hátrányra nem hivatkozott. A sérelemdíj összegének megállapítása során az ítélet tábla a jogsértéssel bekövetkezett, köztudomású hátrányokra és arra volt figyelemmel, hogy a jogsértésre nem mellérendelt személyek között került sor, hanem azt a hatóság valósította meg a vele szemben az alapos gyanú közlését megelőzően eljárásbeli jogokkal nem rendelkező személy sérelmére.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a.) pontja szerinti jogsértés megállapítását meghaladóan az alperest a jogsértéssel okozott köztudomású hátrányok kompenzálására elégséges, a **2:52. § (1) bekezdése szerinti, összesen 100.000,-Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte.** A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti elégtétel adására irányuló kereseti kérelem annyiban alapos, hogy az alperes magánlevélben köteles bocsánatot kérni a felperestől. Az ítélet tábla szükségtelennek tartotta, hogy az alperes valamennyi, az eljárásban érintett személy részére az ítélet rendelkező részét megküldje, mivel ezzel a jelen perben nem álló személyek újabb, felperesi szenzitív adatról, nevezetesen a felperes által indított újabb perről szereznének tudomást.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán a jogsértések megállapítására irányuló kereseti kérelmet illetően a felperes részben, az elégtételadást illetően túlnyomórészt, a sérelemdíjat illetően pedig 1/6-od részben pernyertes lett, a peres felek pernyertesség-pervesztesség arányát az ítélet tábla összességében 50-50 %-ban határozta meg, ezért mellőzte a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperest az alperes javára 30.000,-Ft perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést azzal, hogy a felmerült perköltségeiket a felek maguk viselik. A fellebbezési illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a, valamint az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján az állam terhén marad.

..., 2018. január 10.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: